

## OSTROVEC, VOSTROVEC

ves v Čechách, hejtm. Pelhřimov, okr. Počátky, fara Veselá; 13 d, 242 ob. č. (1890), 2 tř. šk., popl. dvůr a „Josefínská huť“ na duté a tabulové sklo. Spatiřují se zde nepatrné stopy po tvrzi.

(Ottávě slovník naučný, díl 18, str. 950-951)

Daniela Fischerová  
PISNIČKA O ŽLUTÉ

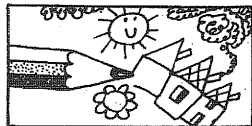


Ref.:  
Žlutá - ta hřeje,  
žlutá se směje.

Slunko škádí ze své výšky  
kuřata a pampelišky,  
žlutým prstem lechtá smísky  
pod krčky i pod břichy.

Ref.:  
A když večer klesá zpátky,  
ještě vklouzne za mláďátky,  
žlutým prstem lechtá smísky  
pod krčky i pod břichy.

Hudba: Štěpán Filčík



Daniela Fischerová  
PISNIČKA O MODRÉ

Modrá je zticha,  
ta neposichá.  
Nebe se smíchá s podvečerem  
a ticho pluje modrým šerem.  
Svět sotva dýchá,  
svět sotva dýchá...



Daniela Fischerová  
PISNIČKA O ČERVENÉ

Ref.:  
Červená, ta svítí,  
červeně se řítí  
razvícený vlak.  
Zraje! Česť měť křičí třešně.  
Plamen křičí: Nezasneš mě!  
Letím, křičí pták.

Ref.:  
Horký červen poleh kývá,  
na poli si nahlas zpívá  
rudý vlčí mák.

## ORIENTACE AMATÉRSKÉ TVORBY

### BYL JEDNOU JEDEN DŮM

Autobus se šestadvaceti druháky a jedním třetáčkem odbočil ze silnice Pelhřimov-Počátky a zastavil u staré školy na návsi před kachním rybníčkem v mrňavé vesničce jménem Ostrovec. Škola, kterou před více než deseti lety opustil poslední žáček a z níž se dnes rekreační objekt pražského Ústředního domu pionýrů a mládeže Julia Fučíka, ožila letním táborem, jemuž daly na konec děti jméno - a zcela právem - Tábor věrných barev.

První den na táboře patřívá k těm neprotivnějším. Trocha nervozity z toho neznámého, co nás čeká, trocha smutku z odjezdu od mámy a táty, ubytování, vybalování, uklizení... Jenomže novopoečení obyvatel ostroveckého domu na tohle všechno moc času neměli. Protože se na dvorku na plotě objevil zanedlouho školní křídou napsaný vzkaz:

OČEKÁVÁM VÁS VŠECHNY DNES V 19.15 NA TOMTO SVÉM DVORE. (JEŠTĚ NEVÍM, ZDA VÁŠ PŘÍTEL) ZDISLAV AMOS VOJTĚCH PROKOP DIVIŠ OSTROVECKÝ.

Brzo vyšlo najevo, že tajemným pisatelem je sám ostrovecký dům, který už leccos pamatuje (vždyť Ostrovci vévodí už od roku 1875) a který, ač dobrotisko, má díky svému věku i své podivné vrtochy. Především má touhu zažít věci, které obyčejné domy zažít nemohou.

Hned od první chvíle se tedy děti, které byly na letním táboře většinou poprvé, staly aktéry týdně celotáborové hry, kterou pro ně vymýšleli vedoucí - Hanka Budínská a tři členové Skupiny P. S. z ÚDPM JF - a čtrnácti- až sedmnáctiletí praktičtí, členové staršího souboru H. Budínské a „odrostlé“ děti, které jezdily v předchozích letech na obdobné tábory Umění-hra loutkářského úseku ÚDPM JF.

Páteří tohoto týdenního tábora byla tedy hra, v jejím rámci děti plnily zvláštní přání ostroveckého domu, u něhož byly na návštěvě. Jak se s jednotlivými, poněkud extravagantními přáními tři oddíly dětí - Červení, Modří a Zelení - vyrovnávaly?

První přání domu - dozvědět se, co nového se přihodilo v bližším i vzdálenějším okolí, vyprovokovalo děti jednak ke kresbám nově vzniklých zákoutí v Ostrovci i v sousedních Janovicích a Josefínské Huti, jednak k interview s lidmi v okolí. Děti vyrazily po dvou, po třech do sousedních domů a vypyřádaly se obyvateli starousedlých i vikendových, co vědí o ostrovecké škole a co nového, zajímavého (z hlediska domu) se přihodilo s jejich domkem.

Když se další den ráno objevily na různých místech domu hrnečky s vodou a všechna umyvadla a kyblíky byly také naplněny vodou, bylo nasnadě, že dům má další neobvyklé přání, týkající se tentokrát zřejmě vody. Každý oddíl tenhle náznak pochopil přirozeně po svém. Modří připravili domu formou tisku z papíru moře plné zvláštních ryb a potvor, Zelení se soustředili na plavbu po moři v různých lodích a Červení předložili svému kamarádu Zdislavu Amosi Vojtěchu Prokopu Divišovi Ostroveckému obrázky nedalekého rybníka, o kterém neustále slyší (protože se do něj děti chodí koupat), ale který nikdy neměl příležitost uvidět, protože mezi ním a rybníkem je kopeček.

S jiným přáním domu - vzlétnout do obla - se děti vyrovnaly tak, že pro něho vymýšlely a v modelech realizovaly různé způsoby, jak by se mohl dům vznést (největší ohlas měl projekt nechat dům vzlétnout na mraku pouťových barevných balónků), ale také velkým mobilem složeným z různých létacích a létajících věcí či bytostí - letadel, balónků vzducholoď, motýlů, ptáků a samosebou i všudypřítomných komárů - a také plastickou mapou. Na té byla znázorněna krajina, kterou dům uvidí, až se skutečně vynesle do obla. (Mimochodem - i ta nad touto plasticky pojednanou krajinou plula, vytvořená z kachních přek, posbíraných u rybníčku sousedícího s domem.)

Při plnění přání týkajícího se hvězd byla příležitost nejen k výtvarným činnostem (lavírované pohlednice z hvězd a planet, kolá-



že - vesmírné momentky apod.) a k slovesným hrám, ale také ke zcela vážnému a zaujatému povídání o vesmíru, nekonečnu, astronomii a astronautice např. nad knihou J. Grygara, Z. Horského a P. Mayera Vesmír a nad skutečnými snímky hvězd, hvězdotok, galaxií a planet.

Další den měl zas dům přání uslyšet hudbu, kterou ještě nikdy neslyšel. Modří pro dům připravili zvukové rozhovory věcí, které nás obklopují (voda ve skleničce, kamení, písek, poklice, láhev, obilné klasy...). Zelení hudební skladbu, při níž se využívalo pusu netradičně, tedy nikoli ke zpěvu, a Červení napsali po vzoru Daisy Mrázkové písničky pro různá okna ostroveckého domu.

Přání uvidět, co všechno dokáže světlo - sluneční i jiné - plnily děti jednak díky spoustě střípků, které jsou v Ostrovci a v Josefínské Huti pozůstatkem sklárny, jednak díky slunítkům, které konečně vykouklo zpoza mraků. A tak se Červení dali do kreslení stínů různých věcí v okolí a Modří do hledání zvláštních, prchavých či téměř nepostřehnutelných stínů v krajině (stíny trávy, kamenů, písku...) a do psaní stínových příběhů.

Kromě plnění všech těch zvláštních přání domu stačily ovšem děti na letošním táboře v Ostrovci připravit např. i miniaturní pásmo básniček M. Floriany Les se směje pod vousy, rozehraných přímo v nedalekém remízku, sepsat sci-fi na téma Co by se mi mohlo stát na táboře, naučit se přímo pro

tábor zhudebněné básničky D. Fischerové o barvách, hrát si každý den pohybové a dramatické hry (především ty na soustředění, partnerské vztahy a kolektivní citění) i zcela „obyčejné“, sportovní a soutěživé hry (včetně jedné noční), bez nichž si tábor nelze představit.

Stejně jako předcházející tábory loutkářského úseku ÚDPM JF, které se konají od roku 1974 ve Stráži nad Nežárkou nebo v Ostrovci, byl tedy i ten letošní zaměřen na to, čemu se vznešeně říká komplexní estetická výchova. I jeho náplní byly programové takové činnosti a hry, při nichž se využívá prvků výtvarné (tradiční i netradiční), hudební, literární slovesné, pohybové, ale především dramatické výchovy - s loutkou či předmětem i bez ní. Děti, které jsou v drtivé většině zvyklé na to být baveny (hlavně televizí, ale nejen jí, být manipulovány, děti, které si pomalu začínají libovat v pasivitě, zpodobnělosti a anonymitě, jsou na takovém táboře - ještě intenzivněji než v průběhu školního roku v kroužku či souboru - vedeny k tomu, aby byly s to se tvořit a po svém projevit, aby cítili potřebu mít vlastní názor a vyslovit ho i proti názoru většiny, aby cítili odpovědnost za kolektiv, do něhož patří, aby však současně respektovaly kamaráda a jeho pohled na věc, jeho problém a aby měly potřebu a chuť podívat se na svět novým pohledem.

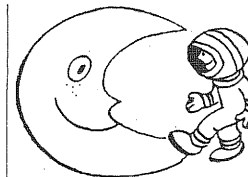
Jeden ze tří oddílových vedoucích formuloval odpověď na otázku Co bych si přál, aby v dětech po tomto táboře zůstalo? takto: „Především bych si moc přál, aby v dětech zůstal kousíček mé snahy vzbudit v nich návyk věci nepřejímat, jak jsou podávány, nýbrž o nich pokud možno co nejvíce samostatně uvažovat. Zároveň však bych byl velmi rád, aby byly schopny nejen samy prosadit svůj názor, ale také poslouchat se vzájemně, neskákat si do řeči, vědět a cítit, že okolo nich jsou jiní zajímovi lidé se stejným právem se vyjádřit a prosadit.“

Pak je tu ještě druhá věc, která s tou první úzce souvisí. Přál bych si, aby z jednotlivých činností - výtvarných, literárních, hudebních, dramatických apod. - v dětech zůstala chuť zkusit si něco podobného samy doma, a tím rozvíjet fantazii, citlivý přístup k věcem, logické uvažování, manuální zručnost i návyk dotahovat věci do konce, nevzdávat se uprostřed.

Nejkrásnější by ale bylo, kdyby v dětech uvízla troška z toho prvního i druhého, o čem jsem se snažil, neboť to druhé buduje základnu, snáší základní materiál pro uplatnění toho prvního, pro růst citlivého, samostatného, ale i tolerantního, vnitřně krásného člověka.

To jsou samozřejmě ideální představy, které nemohou být za týden soustředěné činnosti ani zdaleka realizovány. Ale přesto snad není sebanaláháním pocit, že malíčká změna se na leckterých dětech dala za ten týden rozpoznat a že třeba zlomek z této změny v nich zůstane i do budoucnosti.“

JAROSLAV PROVAZNÍK



### ILUSTROVANÉ SEŠITY

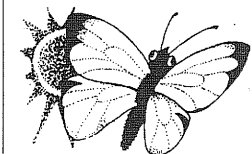
Jsou pro recenzenty současné dětské literatury nepochopitelné dobře utopenou edicí, počínaje pohádkami a konce povídkami s dětskými hrdiny. Ve skromné sanatorové úpravě je vydává Panorama (dříve Orbis) a prodávají je v nepochopitelných důvodech pouze novinové stánky a prodejny tabáku. Mezi autory této edice, jejíž stý svazek vyšel v listopadu loňského roku, najdeme např. Václava Chrtka, Olgu Hejnovou, Svatopluka Hrnčíře, Alenu Vostrou, Josefa Hanzlíka - a také Danu Fischerovou, z jejichž Duhových pohádek si Štěpán Filčík vybral básničky o barvách, upravil je a zhudebnil pro tábor ÚDPM JF v Ostrovci.



### ZPRÁVA Z OKOLI

Milý Vojtěchu Amosi!  
Dozvěděli jsme se o tobě a o tvých kámoších. Například o kámošovi naproti. Paní, která v tom domě bydlí, chodila do tebe. A ještě její děti. Tě paní je už 40.

Věra, 2. třída



### PŘÍBĚH O SLUNEČNÍM DRAHOKAMU

Byl jednou jeden sluneční drahokam. Vznikl tím, že se pravoslava voda sluncem. A když zalezlo sluníčko za mraky, drahokam zbledl. Pak se dostal do muzea a tam zmizel.

David, 2. třída

Ilustrace Eva Průšková